

Vergaderjaar 2024–2025

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

HE

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 februari 2025

Hierbij bied ik u het verslag aan van de Raad Algemene Zaken van 25 februari 2025.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
C.C.J. Veldkamp

VERSLAG RAAD ALGEMENE ZAKEN VAN 25 FEBRUARI 2025

Op 25 februari 2025 vond de Raad Algemene Zaken plaats in Brussel. Op de agenda stonden de voorbereiding van de Europese Raad, de toekomst van Europa en het jaarlijks en meerjarig programma van de Europese Commissie. Onder diversen punten presenteerde het voorzitterschap een samenvatting en voorziene opvolging van de informele Raad Algemene Zaken van 17–18 februari jl. en op initiatief van Hongarije vond een discussie plaats over EU-financiering van non-gouvernementele organisaties. De Minister van Buitenlandse Zaken heeft deelgenomen aan de Raad.

De Minister van Buitenlandse Zaken maakt tevens gebruik van dit verslag om uw Kamer te informeren over het besluit om deel te nemen aan de EU Hofzaak tegen Hongarije inzake de Hongaarse soevereiniteitswet.

Vorbereiding ER

Russische agressie tegen Oekraïne

De Raad sprak over de Europese Raad van 20–21 maart aanstaande. Hierbij stond de Raad stil bij de voortdurende Russische agressieoorlog tegen Oekraïne, waarbij de Raad de urgentie onderstreepte om Oekraïne juist nu goed te positioneren en te blijven steunen. Een aantal lidstaten, waaronder Nederland, benadrukte hierbij de urgentie van militaire steun en riep EU-lidstaten op hun steun te intensiveren. De Europese Raad zal hier tijdens de buitengewone Europese Raad van 6 maart aanstaande verder over spreken.

Midden-Oosten

Enkele lidstaten benadrukten het belang dat de situatie in het Midden-Oosten tijdens de Europese Raad wordt besproken.

Migratie

De Raad stond ook kort stil bij de agendering van migratie tijdens de Europese Raad van 20 en 21 maart. Een aantal lidstaten, waaronder Nederland, verwelkomde deze agendering en sprak steun uit voor de aankomende herziening van de terugkeerrichtlijn. Nederland benadrukte dat de EU meer actie moet ondernemen om irreguliere migratie tegen te gaan, zowel op intern als op extern terrein. Nederland heeft daarnaast onderstreept dat het van belang is om tijdig een discussie te voeren over de Richtlijn Tijdelijke Bescherming van Oekraïners.

EU-concurrentievermogen

Tijdens het agendapunt over EU-concurrentievermogen was er veel steun vanuit lidstaten voor de inzet van de Commissie ten aanzien van het versimpelen van wetgeving en het wegnemen van barrières voor het bedrijfsleven, in het bijzonder voor het midden- en kleinbedrijf. De prioriteiten van lidstaten liepen uiteen, variërend van het behoud van klimaatambities, het bespreken van energieprijzen tot het belang van de auto-industrie.

MFK

Tijdens de Raad werd ook van gedachten gewisseld over de mogelijke agendering van het meerjarig financieel kader (MFK) tijdens de Europese Raad van 20–21 maart aanstaande. Nederland gaf bij dit agendaonderdeel

aan tegen een verhoging van het MFK te zijn en benadrukte daarbij geen voorstander te zijn van gemeenschappelijke schulden voor nieuwe Europese instrumenten.

Externe betrekkingen

De Europese Raad zal stilstaan bij actuele buitenlandpolitieke ontwikkelingen onder dit agendapunt.

Ook steunde Nederland een oproep om het bestrijden van *Foreign Information Manipulation and Interference* (FIMI) en desinformatie als agendapunt toe te voegen aan de agenda voor de Europese Raad van 20–21 maart aanstaande.

Jaarlijks en meerjarig programma

De Europese Commissie presenteerde haar werkprogramma voor 2025, gevolgd door een tafelronde waarin leden van de Raad prioriteiten kenbaar maakten.¹ Nederland vroeg aandacht voor migratie, landbouw en het MFK, in lijn met de speerpunten uit het Regeerprogramma. Daarnaast vroeg Nederland aandacht voor defensie en vereenvoudiging van wetgeving. Uw Kamer zal naar verwachting eind maart de kabinetsappreciatie van het Commissie werkprogramma ontvangen, samen met de Kamerbrief Staat van de Unie 2025.

AOB EU-financiering NGO's

Hongarije initieerde een discussie over de controlerende rol van de Raad bij subsidiecontracten die de Europese Commissie afsluit met non-gouvernementele organisaties (NGO's). De Europese Commissie lichtte toe dat zij gecommitteerd is aan transparantie en dat zij informatie over ontvangers van EU-fondsen deelt. Nederland gaf aan te hechten aan transparantie van deze subsidies, en vertrouwen te hebben in de Europese Commissie dat zij de geldende lobby- en transparantieregels naleeft. Nederland gaf daarom aan geen noodzaak tot extra controle van de Raad te zien, wat door enkele lidstaten werd gesteund.

AOB Opvolging informele Raad Algemene Zaken 17–18 februari 2025

Het Pools voorzitterschap gaf een korte samenvatting van de gevoerde discussies tijdens de informele Raad Algemene Zaken van 17–18 februari jl.² Het voorzitterschap kondigde aan Raadsconclusies te willen aannemen over de rol van het maatschappelijk middenveld in het werken aan een weerbare democratie. Tevens sprak het voorzitterschap het voornemen uit om het onderwerp defensie-financiering te agenderen voor de Ecofinraad van 11 april.

Lunch Toekomst van Europa

Tijdens een informele lunch sprak de Raad over de toekomst van Europa in het licht van uitbreiding. Deze discussie wordt gevoerd langs vier pijlers zoals door de ER in juni 2024 vastgesteld: waarden, beleid, begroting en bestuur. De focus in deze bespreking lag bij de eerste pijler: fundamentele waarden, democratie en de rechtsstaat. Meerdere lidstaten onderschreven het belang van een goed functionerende rechtsstaat. Ook Nederland

¹ Uw Kamer kan de opname van deze openbare sessie terugzien op de website van de Raad van de Europese Unie: <https://video.consilium.europa.eu/event/en/27827>

² Kamerstuk 21 501-02, nr. 3060

bracht in dat de waarden van de Unie belangrijk zijn, zeker in de context van de huidige geopolitieke ontwikkelingen. Nederland onderschreef dat bij uitbreiding geopolitieke argumenten een rol spelen, maar benadrukte ook dat de criteria van Kopenhagen leidend zijn in het toetredingstraject. Meerdere lidstaten steunden dit standpunt.

Hofzaak Hongaarse soevereiniteitswet

Het kabinet heeft ernstige zorgen over de effecten van de Hongaarse soevereiniteitswet op de rechtsstaat en heeft daarom besloten, samen met een grote groep gelijkgezinde lidstaten, deel te nemen aan de EU Hofzaak tegen Hongarije inzake deze wet. Nederland heeft op 21 februari jl. een verzoek tot interventie in zaak C-829/24 (Europese Commissie/Hongarije) ter ondersteuning van de Commissie ingediend bij het EU Hof van Justitie. Het kabinet geeft daarmee uitvoering aan de motie van de leden Van Campen en Klaver³, die het kabinet verzoekt zich aan te sluiten bij deze EU Hofzaak.

³ Kamerstuk 21 501-02, nr. 3045